

den midlertidige Finantslov den Gang, og endnu den 31te Marts havde han ligesaa lidt nogen Indvending at gjøre derimod, naagtet en saa advarende Røst lod som den nævnte Grundlovsordførers, naar han sagde: — det er kun et Par korte Sætninger, som jeg ønsker optaget i min Udtalelse — „Det er en Kjendsgjerning, at dette Thing ved at forkaste det tidligere forelagte Lovforslag gjorde det umuligt, at der kunde ned sættes et Fællesudvalg til nærmere Overveielse, hvorigjennem man kunde blive enig om en ny Form. Hvis Thinget nu negter dette Lovforslag Overgang til anden Behandling, er det en Kjendsgjerning, at det er dette Thing, som atter afstjærer Traaden.“ Dette Thing affaar Traaden Kl. 2½ den sidste Dag i Finantsaaret 1885, og siden den Gang er Traaden ikke bleven knyttet. Ja, nu staa vi jo for Knytelsen, nu kan det ærede Ministerium faae en Finantslov. Det vil faae en Finantslov, som er langt rigeligere, end der den Gang i 1885 blev tilbudt. Det er en Belønning for 3 Aars Arbeide. De provisoriske Love og den provisoriske Lovgivning, hvorom der er talt, skal jeg ikke nærmere opholde mig ved. At det er i Strid med den grundlovmæssige Opfattelse og dens Forudsætninger, saaledes som Grundlovsudvalget angav dem, og saaledes som de stadig forstaaes af Ministeriet, den ene Dag at hjemfende Rigsdagen ved at udsætte dens Møde for den paafølgende Dag at udgive flere provisoriske Love endog indeholdende betydelige Udgifter for Staten, derom kan jo Ingen af alle dem, der kjende Noget til vor Forfatningshistorie siden 1849, være i Tvivl. At det fremdeles er i Strid med al tidligere Lære, at fornegte det ene Things Forkastelsesret efter privat Initiativ, kan ligeledes heller Ingen være i Tvivl om, jo, derom skal Flertallet i Høiesteret have en anden Mening; men jeg vilde ønske, at man vilde læse den sidst afbødte Underskriver af Grundloven; hans Testimonium om denne Sag gaar ikke ud derpaa, og vore tidligere Statsretslærere have ganske vist heller ikke været af den Mening. Det sidste skal jeg ikke lægge nogen videre Vægt paa; thi hvad er Videnskabeligheden i vore Dage. Efter Historiens Vidnesbyrd har en hvilken som helst Reaktion, der har Magten, jo en mærkelig Indflydelse paa at hvile Videnskabeligheden, ja, selve Regjeringens Domstole efter sit Dufte, og vi have jo ogsaa oplevet, at vi have set Statsret skrevet om i nye Udgaver — om det er sket for provisoriske Penge eller for Reaktionen Krigskasse, veed jeg ikke — fordi det passer til Udviklingen at lave en anden Lære. Den Slags Videns-

skabelighed skal jeg ikke videre opholde mig ved. Finantsloven vil altsaa blive en Stadfæstelse af dette Ministerium, en Stadfæstelse af hele det Regiment, jeg her har skildret. Ministeriet kan da med Rette sige, som der vistnok ogsaa er sagt saa ofte: Der kan man sel! Vi sagde det nok for tre Aar siden. Solde vi bare ud noget, saa giver Folke-thinget efter, det pleier det at gjøre. Nu har det vist sig, opad og nedad, at naar en Regjering tager kraftig fat med sine Lovfortolkninger og sine brutale Midler, saa bøier man sig, og saa har man den nye Lære anerkjendt, at Ministeriet bestaar alene i Kraft af Kongens Tillid, Folkets er en aldeles overflødig og unyttig Ballast, man rører sig jo langt friere uden den. Vil Folke-thinget ikke bevilge det, vi ønske, nuvel, saa kunne vi bruge Provisorierne, der ere lovlige, skjøndt man nok siger, at de ikke ere det; men man anerkjender dem dog alligevel. Den Grundlov have vi saa herefter i Danmark. Men, mine Herre, saa længe vi ikke høre os for den Urret, der er tilføiet os, saa længe kan Ingen rose sig af, at Ministeriets ny Grundlov er indført i Stedet for vor gamle, saa længe er Kampen staaende, og Udfaldet vilde ikke have været tvivlsomt, hvis vi havde villet. Men jeg vil blot personlig forsvare min Stilling; jeg siger blot, at jeg kan ikke være med til at hvile mig for Urretten, jeg kan ikke være med til at anerkjende den. I 1855 fik vi en Grundlovsforandring under Paaberaabelse af den europæiske Nødvendighed og mange andre Ting. Det var meget naturligt; thi de, som ikke vilde gaa ind paa en saadan Fællesforfatning, vare i Mindretal. I 1865 og 1866 stod man overfor to Forfatningslove, som begge havde faaet Repræsentationens Anerkjendelse. Det var meget naturligt, at man da ikke opnaaede Andet end Bevillingsrettens Hævdelse, men maatte tage mod et Lands-thing, der var en Blanding af Rigsdagens Landsting og Rigsraadets Landsting. Og hvorfor var det meget naturligt? Fordi Grundlovens Benner ved intet af de to Balg opnaaede Flertal. Her have vi nu staaet i den tredje Kamp. En Stræben efter det, man her har naaet fra Reaktionen Side, kunne vi forfølge lige fra 1849 fra Grundlovsprotestanternes Tid, men denne Bestræbelse har været staaet af Marken indtil nu. Men nu er Bevillingsretten Reaktionen Eiendom, vi anerkjende nu Reaktionen i dette Ministerium. Og det er sket paa en Tid, da Grundlovens og Bevillingsrettens Benner i alt Fald ved Balget vare bleven tre Fjerdedele af det Thing, uden hvis Ja en saadan Afgjorelse ikke kunde